

UNIVERZITET U TUZLI

Ekonomski fakultet

II CIKLUS STUDIJA SMJER: MENADŽMENT

PODUZETNIČKI MENADŽMENT

Prof. dr. Bahrija Umihanić
bahrija.umihanic@untz.ba

Struktura predmeta

- Izazovi poduzetništva i menadžmenta u 21. stoljeću

- Modeli rasta brzorastućih preduzeća

- Strategije rasta brzorastućih preduzeća

- Proces menadžmenta u brzorastućim preduzećima

- Karakteristike menadžera brzorastućih preduzeća

- Emocionalna inteligencija menadžera brzorastućih preduzeća

- Digitalna ekonomija ekonomija i konkurenntske prednosti

- Brzorastuća preduzeća u digitalnoj ekonomiji

- Informaciona tehnologija za menadžere u digitalnoj ekonomiji

Karakteristike menadžera brzorastućih preduzeća

■ Pet mentalnih sklopova menadžera

- Reflektivni mentalni sklop
- Analitički mentalni sklop
- Svjetski mentalni sklop
- Kolaborativni mentalni sklop
- Akcioni mentalni sklop
- Mentalni sklopovi i centri inteligencije

■ DNK inovatora

- Pet „vještina otkrivanja“ odvaja istinske inovatore od nas ostalih
- vještina otkrivanja “povezivanje”
- vještina otkrivanja “ispitivanje”
- vještina otkrivanja “posmatranje”
- vještina otkrivanja “eksperimentisanje”
- vještina otkrivanja “umrežavanje”

■ Analiza sadržaja naučnih radova

- *Specifičnosti vodstva u brzorastućim poduzećima, magistarski rad*, EF Zenica, 2016.
- *Uticaj kompetencija menadžera na rast proizvodnih malih i srednjih preduzeća u Federaciji Bosne i Hercegovine, doktorska disertacija*, EF Zenica, 2010.

- **Mentalni sklop** označava pretežna razmišljanja i sklopove ponašanja jedne osobe ili jedne društvene grupe osoba.
- 2003. godine u Harvard Business Review-u je objavljen članak pod nazivom „Pet mentalnih sklopova menadžera“ koji je napisan od strane Jonathana Goslinga i Henrya Mintzberga.
- Svijet menadžera je opisan kao komplikovan i zbumujući.
- **Učiniti ga smislenim ne zahtijeva vještinu pojednostavljivanja** već sposobnost sintetiziranja perspektiva različitih mentalnih sklopova u jednu razumljivu cjelinu.

The world of the manager is complicated and confusing. Making sense of it requires not a knack for simplification but the ability to synthesize insights from different mind-sets into a comprehensible whole.

The Five Minds of a Manager

by Jonathan Gosling and Henry Mintzberg

THE CHIEF EXECUTIVE of a major Canadian company complained recently that he can't get his engineers to think like managers. It's a common complaint, but behind it lies an uncommonly important question: What does it mean to think like a manager? Sadly, little attention has been paid to that question in recent years. Most of us have become so enamored of "leadership" that "management" has been pushed into the background. Nobody argues that it is a manager's duty to ensure everyone wants to be a great leader. But the separation of management from leadership is dangerous: just as management without leadership encourages an uninspired style, which deadens activities, leadership without management encourages a disconnected style, which promotes hubris. And we all know the destructive

Pet mentalnih sklopova menadžera

The Five Minds of a Manager
Jonathan Gosling
Henry Mintzberg

FROM THE NOVEMBER 2003 ISSUE

54

HARVARD BUSINESS REVIEW

<https://hbr.org/2003/11/the-five-minds-of-a-manager>

<https://www.asme.org.uk/images/pdfs/2013/2. the five minds of a manager.pdf>

Jonathan Gosling
PROFESSOR OF LEADERSHIP

Home About Me Publications Privacy Policy Contact Me

PROF. JONATHAN GOSLING

On this website you will find links to my articles and blogs, and some information on my background and interests, many of which don't feature in publications. If you would like more information that you can't find here, contact me using the form.

My academic interests are represented on my Exeter University website - I am Emeritus Professor of Leadership at Exeter Business School; and also hold visiting positions at the Renmin University of China (School of Philosophy); Ashridge College, UK; University of Auckland, NZ (The Leadership Institute).

<https://www.jonathangosling.com/>

Henry Mintzberg

HOME RÉSUMÉ + CV BOOKS ARTICLES COMMENTARIES BLOG VIDEOS STORIES BEAVER SCULPTURES CONTACT SEARCH

BEDTIME STORIES FOR MANAGERS

Forthcoming in February 2019.

PRE-ORDER: BERRETT-KOehler
PRE-ORDER: AMAZON.COM
PRE-ORDER: AMAZON.CA
PRE-ORDER: PENGUIN RANDOM HOUSE
PRE-ORDER: INDIE BOUND

OF INTEREST

ARTICLES VIDEOS
STORIES
BEAVER SCULPTURES

[Worldly Strategy for the Global Climate](#)
[2018 CBC interview on outrages in health care](#)
My new book: [Bedtime Stories for Managers](#)
[Power in and around Organizations](#), out of print but now available for [free download](#)
[The Plural Sector \(video\)](#)
[Rescuing Capitalism from itself](#)
[The End of Thinking?](#)

<http://www.mintzberg.org/>

- **Mentalni sklop** menadžera brzorastućih preduzeća obuhvata one osobine koje su ključne za upravljanje i koordiniranje ljudi i resursa.
- Pet mentalnih sklopova:
 1. Reflektivni mentalni sklop
 2. Analitički mentalni sklop
 3. Svjetski mentalni sklop
 4. Kolaborativni mentalni sklop
 5. Akcioni mentalni sklop

- Omogućava menadžerima da budu promišljeni i vide poznata iskustva u novom svjetlu.
- Mintzberg i Gosling (2003) ističu **dva tipa ljudi** i to tzv.
 1. „**ljudi ogledala**“, oni koji u svemu vide refleksiju njihovog vlastitog ponašanja, i
 2. „**ljudi prozori**“, oni koji nisu u stanju vidjeti iza slika koje se nalaze ispred njih.
- Organizacijama trebaju menadžeri koji vide u oba pravca.
- To znači gledati unutra da biste bolje vidjeli vani kako biste percipirali poznatu stvar na drugčiji način - proizvod kao uslugu, možda, ili klijenta kao partnera. **To je odlika uspješnih menadžera.**

- Ovaj mentalni sklop osigurava da menadžeri donose odluke na temelju kvantitativnih i kvalitativnih podataka.
- Ključno pitanje koje Mintzberg i Gosling postavljaju je: kako da ovaj menadžer istinski uđe unutar analitičkog mentalnog sklopa, iza površnosti očite analize, u suštinska značenja struktura i sistema? **Ključ za efektivno analiziranje, jeste izaći iz okvira konvencionalnih pristupa** kako biste ocijenili način na koji analiza djeluje i kakav efekat ona ima na organizaciju.
- Problem mnogih današnjih menadžera, nije nedostatak analize već previše konvencionalne analize.

- Ovaj mentalni sklop pruža menadžerima kulturne i društvene spoznaje koje bi im pomogle da djeluju u multi-kulturnim sredinama.
- Ovaj svijet je sačinjen od različitih vrsta svjetova i iz tog razloga je **potrebno ohrabrivati menadžere da ulaze u svijetove izvan vlastitog** - u okolnosti, navike i kulture drugih ljudi - kako bi bolje poznavali svoj vlastiti svijet.
- **Menadžeri**, da bi doživjeli sva ta heterogena iskustva, moraju izaći iz svojih ureda, izvan tornjeva, kako bi proveli vrijeme tamo gdje se proizvodi proizvode, klijente uslužuje i gdje je okoliš ugrožen kako bi doživili prelaz od globalne ka „svjetskoj“ perspektivi.

- Ovo je mentalni sklop koji omogćuje menadžerima da izgradi veze i odnose između timova i pojedinaca.
- Zahvaljujući ekonomskoj teoriji, na ljudе gledamo kao na nezavisne glumce, mobilne ljudske „resurse“ ili „sredstva“ koje se može pomjerati uokolo, kupiti i prodati, kombinovati i „skresati“ po potrebi. **To nije kolaborativni mentalni sklop.**
- John Kotter je pratio karijere članova Harvard Business School generacije iz 1974. godine, o čemu je napisao knjigu „The New Rules“ i na pitanje da li su oni timski igrači, on je odgovorio: **„Smatram je pošteno reći da ovi ljudi žele kreirati tim i voditi ga ka nekoj slavi, a ne biti članovi tima koga vodi neko drugi.“**
- Da biste **proniknuli u kolaborativni mentalni sklop** to znači biti unutra, biti uključen, znači upravljati kroz mrežu.

- Ova mentalni sklop podstiče menadžere na izradu i ubrzavanje najboljih planova za postizanje ciljeva.
- On se **odnosi na razvijanje senzitivne svjesnosti o terenu i o onome šta je tim u stanju učiniti na njemu**, te u tom smislu pomaganja da se uspostavi i održi pravac, inspirirajući ostale da učestvuju.
- Ovaj mentalni sklop je orijentisan na akcije i promjene, kao i **na potrebu za njima**.
- O biznisima se sudi na osnovu proizvoda koje prodaju i usluga koje pružaju, **a ne na osnovu promjena koje čine**.
- Prema tome, trik akcionog mentalnog sklopa jeste mobilizirati energiju oko stvari koje trebaju mijenjanje, uz istovremenu brižljivost u održavanju ostalih stvari

- Nakon objavljanja članka o mentalnim sklopovima menadžera, drugi autori analizirali su ovu teoriju i dali svoj doprinos njenom razvoju. Jedan od njih je **Todd Montgomery**, specijalista u menadžment consultingu, koji je analizom Mintzbergovih pet mentalnih sklopova menadžera, uočio da se oni donekle poklapaju sa centrima inteligencije koji su opisani **NeuroPower okvirom**.
- **NeuroPower je bihevioralna strategija savjetovanja koja je specijalizovana za primjenu najnovijih spoznaja iz neuroznanosti u poboljšavanju individualnih, timskih i organizacijskih performansi.**

- Ono što je istakao Montgomery je da se Mintzebrgovih pet mentalnih skloova poklapa sa pet od ukupno šest centara inteligencije, te na osnovu toga proširio je Mintzbergovu teoriju dodavajući i šesti mentalni sklop.
- **Reflektivni mentalni sklop** – dopušta menadžerima da budu promišljeni, da vide poznata iskustva u novom svjetlu, postavljajući pozornicu za uvide i inovativne proizvode i usluge. **Centar za osjećaje i prilagodljivost** – veliki izvor energije za lateralno razmišljanje, traganje za novitetima, prilagodljivost, spretnost i izražajnost.
- **Analitički mentalni sklop** – osigurava donošenje odluka baziranih na analiziranju podataka, kvantitativnih i kvalitativnih. **Centar za raspoznavanje uzorka** – objektivno interpretira podatke i identificuje resurse potrebne za napredovanje.

NEURO
POWER

HOME SERVICES EVENTS CLIENTS BOOKS VIDEOS TEAM RESOURCES CONTACT US SUBSCRIBE

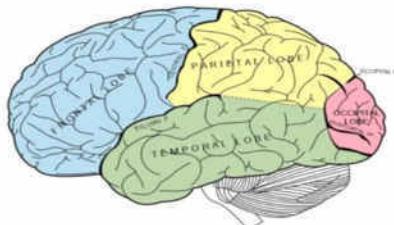
NEURO POWER HUMANISING WORK

HUMANISING WORK

psychology • neuroscience • behavioural economics

CONNECT WITH US

Neuroscience 101

- **Svjetski mentalni sklop** – pruža menadžerima kulturne i društvene spoznaje neophodne za djelovanje u različitim regijama i opsluživanje različitih kupaca. „Modem“ mozga – centar za viziju, nove paradigme i koncepte.
- **Kolaborativni mentalni sklop** – omogućava menadžerima uspostavljanje odnosa između pojedinaca i timova za proizvodnju proizvoda i usluga. Centar za empatiju i autentičnost – omogućava nam povezivanje sa drugima, pomaže nam da osjetimo ono što osjećaju drugi, izražava autentičnost i strast.
- **Akcioni mentalni sklop** – pruža energiju za kreiranje i ispitivanje najboljnih planova za postizanje strateških ciljeva. Centar za nagrađivanje – sjedište motivacije i pogona koji osigurava energiju za postizanje tačno onoga što želimo.

- **Bistri mentalni sklop** – omogućava menadžerima da postave uloge, ciljeve i kontekst koji će osigurati stabilan i siguran temelj dogovorenim pravilima i razumijevanje grupe, te pokazati kako tim povećava vrijednost organizacije. **Motorni centar** – sjedište implicitno proceduralne memorije, izvor jasnih pravila i smjernica o tome kako se nositi sa tranzicijom i promjenama.
- **Mintzberg i Gosling** pokušavaju istaći važnost kombinovanja ovih mentalnih sklopova, poredeći ih sa nitima jedne tkanine.
- Možemo zaključiti da su svi oni od podjednake važnosti za uspješnost menadžerskog posla.

DVA MENTALNA SKLOPA

CAROL S. DWECK, Ph.D.

STATIČAN
(inteligencija)
je statična

potreba da se 'izgleda' pametno i ima tendenciju da...

IZAZOVI

...izbegava izazove

PROBLEMI

lako
odustaje

TRUD I NAPOR

...misli da
se trud
ne isplati

KRITIČNOST

...ignoriše
korisne
negativne kritike

USPEH DRUGIH

...oseća da
je uspeh drugih
pretnja

KAO REZULTAT, rano prestaju sa napredovanjem i postižu manje nego što imaju potencijala. Sve ovo potvrđuje ograničen pogled na svet

**SPREMAN
ZA RAST**
(inteligencija
može da se razvija)

potreba da se uči i ima tendenciju da...

...praktikuje
izazove

...istraže
u rešavanju

...vidi kao
put do
majstorstva

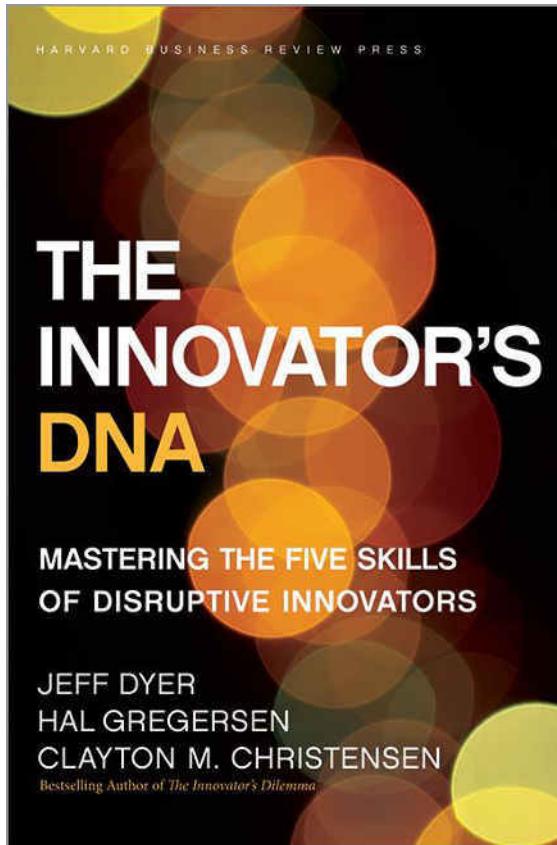

...iz kritičnosti
uči

...zna da je
uspeh drugih
lekcija i
inspiracija

KAO REZULTAT, odlikuju ih visoka dostignuća. Sve im to daje zavijan osećaj i svest o slobodnoj volji.

DNK INOVATORA

The Innovator's DNA

Jeffrey H. Dyer

Hal Gregersen

Clayton M. Christensen

FROM THE DECEMBER 2009 ISSUE

<https://hbr.org/product/the-innovators-dna-mastering-the-five-skills-of-disruptive-innovators/14946-HBK-ENG>

<https://hbr.org/2009/12/the-innovators-dna>

- Tema je temeljena na razultatima istraživanja objavljenim u članaku „*The Innovator's DNA*” , autora *Jeffrey H. Dyer, Hal B. Gregersen i Clayton M. Christensen*, koji daje cjelovit prikaz vještina koje se trebaju usvojiti i razviti da bi se stekao status „inovativnog poduzetnika”.
 - Kako ću pronaći inovativne ljude za moju organizaciju?
 - Kako ću i sam postati inovativniji?
- Ovo su pitanja koja zbumuju izvršne menadžere koji razumiju da je sposobnost inoviranja „**tajni sastojak poslovnog uspjeha**. Nažalost, većina nas zna veoma мало o tome šta čini jednu osobu kreativnijom od druge.

- **Cilj istraživanja**, prema autorima, bio je da stave inovativne preduzetnike pod mikroskop, ispitujući kada i kako su nadošli na ideje na kojima su izgrađeni njihovi biznisi.
- Posebno su željeli ispitati kako se oni razlikuju od drugih izvršnih menadžera i preduzetnika: neko ko kupi *McDonald's* franšizu možda jeste preduzetnik, ali izgradnja *Amazon-a* zahtijeva drugačije vještine.
- Proučavali su navike 25 inovativnih preduzetnika i **ispitali više od 3.000 izvršnih menadžera** i 500 pojedinaca koji su pokrenuli inovativne kompanije ili izumili nove proizvode.

Zanimljiva zapažanja nakon provedenog istraživanja

- Aurori naovode kako je **bilo interesantno naučiti** da se u većini kompanija top-menadžeri ne osjećaju lično odgovornim za nadolaženje na inovacije od strateškog značaja.
- Umjesto toga, **oni se osjećaju odgovornim za podsticanje inovacijskog procesa**. Kao potpuni kontrast, izvršni menadžeri najinovativnijih kompanija – **njih 15%** u njihovoј studiji – ne delegiraju kreativni posao. **To upravo rade oni sami.**
- Inovativni preduzetnici (koji su takođe i top-menadžeri, CEOs) troše **50% više vremena** na aktivnosti “vještina otkrivanja” nego drugi top-menadžeri koji iza sebe nemaju inovacija.
- Dobre vijesti su da, **ukoliko niste rođeni sa tim**, možete to razvijati, užgajati.

- Istraživanje ih je dovelo do identificiranja pet „vještina otkrivanja“ koje izdvajaju najkreativnije izvršne menadžere:

1. povezivanje
2. ispitivanje, postavljanje pitanja
3. posmatranje
4. eksperimentisanje i
5. umrežavanje

Five skills from The Innovator's DNA

Associating

Making connections across seemingly unrelated questions, problems, or ideas

Questioning

Asking questions to understand why and how things might be changed or disrupted

Observing

Carefully watching customers, products, services, companies to gain insights and ideas

Networking

Test ideas through a diverse network who vary wildly in backgrounds and perspectives

Experimenting

Visit new places, try new things, seek new information, experiment to learn

The Innovator's DNA: by Clayton Christensen, Hal Gregersen and Jeffrey Dyer

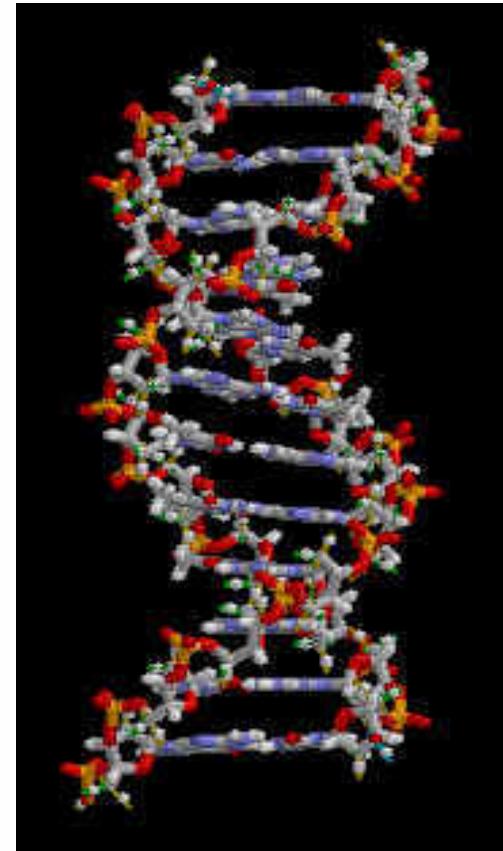

- Inovativni preduzetnici imaju nešto što se zove kreativna inteligencija, koja omogućava otkriće a razlikuje se od drugih vrsta inteligencije (kako to tvrdi teorija višestrukih inteligencijskih vještina Howard Gardner-a).
- Biti skloniji korištenju desne strane mozga više je od kognitivne inteligencije. Inovatori angažuju obje strane mozga kada koriste pet vještina otkrivanja kako bi artikulirali nove ideje.

- Razmišljajući o tome kako ove vještine djeluju skupno, otkrili smo da bi moglo biti korisno primjeniti metaforu DNK.
- **Povezivanje** je poput **strukturne osnovice** dvostrukog spirala DNK; **četiri obrasca djelovanja** (ispitivanje, posmatranje, eksperimentisanje i umrežavanje) obavijaju se oko ove osnovice, pomažući razvoj novih ideja.
- I baš kao što je fizički DNK svake osobe **jedinstven**, tako je i svaki pojedinac kojeg su proučavali imao jedinstveni inovatorski **DNK za generisanje novih biznis ideja**.

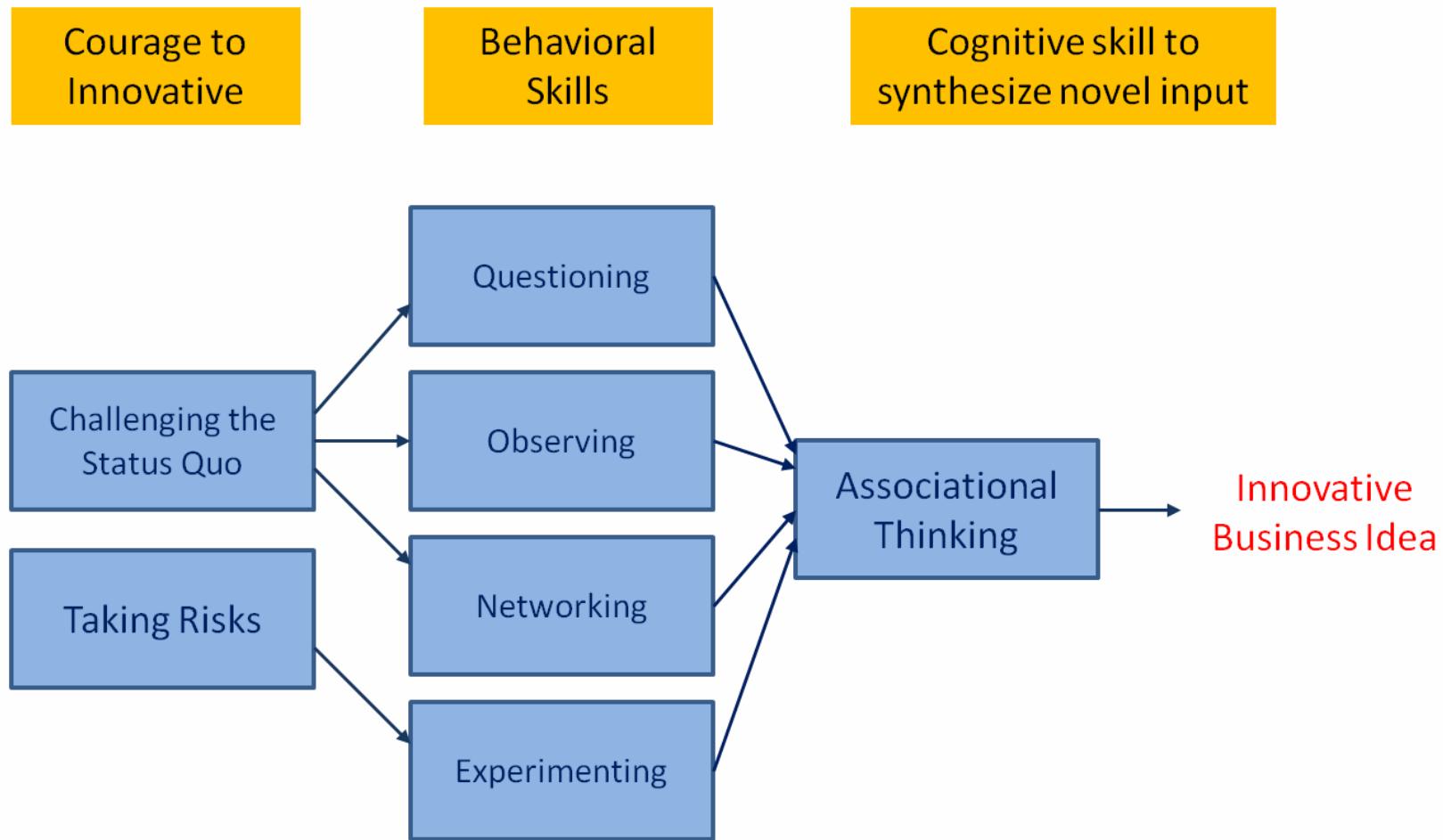

- Zamislite da imate identičnog blizanca, obdarenog istim umom i prirodnim talentima koje i vi imate. Oboje dobijete na raspolaganje jednu sedmicu kako biste nadošli na kreativnu novu ideju o poslovnom poduhvatu.
- Tokom te sedmice vi nadolazite na ideje sami u svojoj sobi.
- Potpuno suprotno vama, vaš blizanac (1) razgovara sa 10 ljudi – uključujući jednog inžinjera, jednog muzičara, jednog oca koji ne radi već brine o djeci, i jednog dizajnera – o tom poduhvatu, (2) posjeti tri inovativna *start-up* biznisa kako bi posmatrao šta oni rade, (3) pravi uzorke za pet proizvoda „potpuno novih na tržištu“, (4) pokazuje prototip kojeg je napravilo petero ljudi, i (5) postavlja pitanja „Šta ako pokušam sa ovim?“ i „Zašto to radiš?“ barem 10 puta svakoga dana tokom ovih aktivnosti umrežavanja, posmatranja i eksperimentisanja.
- **Na koga biste se kladili da će nadoći na inovativniju (i izvodljiviju) ideju?**

- Studije identičnih blizanaca odvojenih po rođenju pokazuju da je sposobnost da razmišljamo kreativno samo jednom trećinom genetski predodređena; dok dvije trećine seta vještina inoviranja dolaze kroz učenje – prvo je na redu razumijevanje date vještine, zatim njen praktikovanje, eksperimentisanje, i konačno sticanje uvjerenja u kapacitete jedne osobe da stvara.

- Povezivanje, ili sposobnost uspješnog povezivanja nepovezanih pitanja, problema ili ideja iz različitih područja, ima centralnu ulogu za inovatorski DNK.
- **Mediči (Medici) efekat**, kreativna eksploziju u Firenci – početak Renesanse
- Kako bi se „uhvatila“ suština načina na koji povezivanje djeluje, važno je razumjeti način na koji djeluje mozak. Mozak ne skladišti informacije poput rječnika, gdje riječ „pozorište“ možete pronaći pod slovom „P“. Umjesto toga, mozak povezuje riječ „pozorište“ sa svim iskustvima iz naših života.

- Što su raznovrsnija naša iskustva i znanje, naš mozak može načiniti više poveznica. Svježi *input-i* pokreću nova povezivanja; neke ovo vodi ka novim idejama.
- Kao što je **Steve Jobs** mnogo puta ustanovio: „Kreativnost je povezivanje stvari.“.
- Najinovativnije svjetske kompanije napreduju iskorištavajući različita povezivanja svojih osnivača, izvršnih menadžera i uposlenika.
- **Povezivanje je poput mentalnog mišića** koji može da se jača korištenjem ostalih vještina otkrivanja. Kako su inovatori aktivniji u ovim načinima ponašanja, to sve više jačaju svoju sposobnost generisanja ideja koje mogu biti iznova kombinirane na nove načine

- Peter Drucker je dovno opisao je moć provokativnih pitanja. „*Važan i težak posao nikada nije pronaći prave odgovore, već pronaći prava pitanja.*“, napisao je Drucker.
- Većina inovativnih preduzetnika koji su sudjelovali u studiji mogla se sjetiti specifičnih pitanja koja su postavljali u vrijeme kada su bili inspirisani za novi poduhvat
- Michael Dell nam je, naprimjer, rekao da je njegova ideja za osnivanje *Dell Computer* proizašla iz pitanja zašto jedan računar košta pet puta više od sume njegovih dijelova. „*Rastavio bih računar na dijelove... i primjetio da se dijelovi ukupne vrijednosti 600\$ prodaju za 3.000\$.*“ Razmatrajući ovo pitanje, došao je do svog revolucionarnog biznis modela.

- Kako bi njihovo ispitivanje bilo učinkovito, inovativni preduzetnici rade sljedeće:
 1. Pitaju „Zašto?“ i „Zašto ne?“ i „Šta ako?“
 2. Zamišljaju suprotno
 3. Prihvataju ograničenja

- Izvršni menadžeri vođeni otkrićima proizvode neuobičajene poslovne ideje pažljivim proučavanjem ponašanja potencijalnih kupaca. U posmatranju drugih, oni djeluju poput antropologa i društvenih naučnika.
- Osnivač *Intuit*-a, **Scott Cook** nadošao je na ideju za finansijski software *Quicken* nakon dvije ključne opservacije.
 - Prvo je posmatrao frustraciju svoje supruge nakon što nije uspijevala da vodi evidenciju o njihovim finansijama.
 - Drugo, jedan prijatelj mu je omogućio mali pogled na *Apple Lisa* prije nego je lansirana na tržište
- **Ratan Tata** dobio je inspiraciju koja je dovela do svjetskog najjeftinijeg automobila posmatrajući stanje jedne četveročlane porodice smještene na jedan jedini skuter na motorni pogon.

- Inovativni preduzetnici aktivno isprobavaju nove ideje kreirajući prototipe i lansirajući pilot projekte (kao što je *Edison* rekao: „*Ja nisam doživio neuspjeh. Ja sam samo pronašao 10.000 načina koji ne funkcionišu.*“).
- Svi inovativni preduzetnici su angažovani u nekoj formi aktivnog eksperimentisanja,
 - **bilo da je riječ o intelektualnom istraživanju** (*Michael Lazaridis* promišlja o teoriji relativnosti u srednjoj školi),
 - **nevještom fizičkom rasklapanju i popravljanju** (*Jeff Bezos* rastavlja svoj krevetac još kao malo dijete ili *Steve Jobs* koji rastavlja *Sony Walkman*), ili
 - **angažmanu u novom okruženju** (osnivač *Starbucks-a*, *Howard Schultz* obilazi Italiju posjećujući kafe barove).

- **Jeff Bezos** vidi eksperimentisanje toliko kritičnim za inovaciju da ga je institucionalizirao u Amazon-u. „*Ohrabrujem uposlenike da pođu slijepim ulicama i eksperimentišu.*“, kaže Bezos. „*Ako budemo u stanju decentralizirati procese na način da možemo mnogo eksperimentisati bez da to bude veoma skupo, imaćemo mnogo više inovacija.*“

Jeff Bezos
CEO and Founder, Amazon.com
REAL TIME NET WORTH — as of 1/3/18
\$101 B ↑

- Amazon's chief Jeff Bezos briefly topped Forbes' ranks of the world's richest in July 2017, as his online retailer's stock surged.
- He owns nearly 17% of Amazon, which he founded in a garage in Seattle in 1994.
- Bezos attended Princeton and worked at a hedge fund before quitting to sell books online.
- His other passion is space travel: His aerospace company, Blue Origin, is developing a reusable rocket that Bezos says will carry passengers.
- Bezos purchased The Washington Post in 2013 for \$250 million.

STATS		ON FORBES LISTS	
AGE	53	SOURCE OF WEALTH	Forbes 400
SELF-MADE SCORE	8	RESIDENCE	Richest In Tech
CITIZENSHIP	United States	MARITAL STATUS	Billionaires
CHILDREN	4	EDUCATION	Powerful People
			Global Game Changers

<https://www.forbes.com/profile/jeff-bezos/>

- **Scott Cook**, takođe, ističe važnost kreiranja kulture koja podstiče eksperimentisanje. “*Naša kultura dozvoljava mnogo neuspjeha uz učenje.*”, „*To je ono što odvaja inovativnu kulturu od jedne normalne korporativne kulture.*“

Scott Cook
REAL TIME NET WORTH — as of 1/3/18
\$3.2 B ↑

- Scott Cook cofounded financial software giant Intuit, known for its products like QuickBooks, TurboTax and web-based personal finance tool Mint.
- After getting an MBA from Harvard, Cook worked for Procter & Gamble and Bain & Company before launching Intuit in 1983.
- He owns 5% of the Mountain View, Calif.-based company, which had \$4.7 billion in revenue in 2016. He also owns shares in Facebook.
- Cook served on Ebay's board of directors between 1998 and 2015 when PayPal spun off from eBay. He declined a seat on PayPal's board.
- In June 2016, Cook and his wife signed the Giving Pledge, vowing to give away the majority of their wealth to "driving social progress in the world."

STATS

AGE

65

SELF-MADE SCORE

8

CITIZENSHIP

United States

CHILDREN

3

EDUCATION

Bachelor of Arts / Science, University of Southern California; Master of Business Administration, Harvard Business School

SOURCE OF WEALTH

software, Self Made

RESIDENCE

Woodside, California

MARITAL STATUS

Married

ON FORBES LISTS

#264

Forbes 400
2017

#93

Richest In Tech
2017

#896

Billionaires
2017

United States

- Za razliku od većine izvršnih menadžera – koji se umrežavaju kako bi osigurali pristup resursima, prodali sebe ili svoje kompanije, ili podstakli svoje karijere – **inovativni preduzetnici** skreću sa svog puta kako bi upoznavali ljudе sa različitim vrstama ideja i perspektiva radi proširenja domena svog vlastitog znanja.
- Oni takođe posjećuju konferencije ideja poput ***Technology, Entertainment, and Design (TED)*** u **Davos-u**, i ***Aspen Ideas Festival***. Takve konferencije okupljaju umjetnike, preduzetnike, akademike, političare, avanturiste, naučnike i mislioce iz svih krajeva svijeta, koji dolaze kako bi prezentovali svoje najnovije ideje, svoje strasti i svoje projekte.

The screenshot shows the TED website interface. At the top, there's a navigation bar with tabs: WATCH, DISCOVER, ATTEND, PARTICIPATE, ABOUT, and LOG IN. Below the navigation, there's a large image of a woman speaking on stage, identified as Lana Mazahreh, a water conservation activist. The title of her talk is "3 thoughtful ways to conserve water". To the right of this main image, there are two smaller sections: one titled "New words to describe obscure emotions" featuring a talk about the meaning of words, and another titled "Talks for when you're starting a new job" featuring a talk about walking with confidence. At the bottom of the page, there's a "NEWEST TALKS" section displaying thumbnails of several other speakers. The browser's address bar shows the URL https://www.ted.com/.

PRIJEDLOG: Poslušajmo nekoliko video klipova – elaboracija ideja koje će promijeniti sadašnjost

The screenshot shows the homepage of the Aspen Ideas Festival website. At the top, there is a navigation bar with links to HOME, ABOUT, ATTEND, SPOTLIGHT HEALTH, 2018 TRACKS, WATCH & LISTEN, PODCAST, 2017 SPEAKERS, UPDATES, and THE ASPEN INSTITUTE. Below the navigation, there is a large banner featuring a photo of David Brooks speaking. The banner includes the Aspen Ideas To Go logo and the text "ON THE PODCAST THE NEXT BIG CHALLENGE IN YOUR LIFE DAVID BROOKS". Below the banner, there are three main sections: BLOG, FEATURED SESSIONS, and HIGHLIGHTS. The BLOG section has a thumbnail for "How to Reach Life's Second Mountain". The FEATURED SESSIONS section has thumbnails for "Asking the Right Questions (Before It's Too Late)" and "Deep Dive: Lying, Bullshitting, and the Meaning of Truth". The HIGHLIGHTS section has a thumbnail for "SPOTLIGHT HEALTH OVERVIEW" with the text "Discover Spotlight Health...". At the bottom of the page, there is a Windows taskbar showing various open applications.

PRIJEDLOG: Poslušajmo nekoliko video klipova – elaboracija ideja koje će promijeniti sadašnjost

- Ali šta ako vi – kao većina izvršnih menadžera – ne vidite sebe ili one iz vašeg tima posebno inovativnim?
- Mada inovativno razmišljanje može nekima biti prirođeno, ono takođe može biti razvijeno i ojačano vježbom.
- Ne možemo u dovoljnoj mjeri naglasiti važnost stalnog uanpređenja, stalnog vježbanja opisanih (pet) vještina do tačke u kojoj ona postaju automatska. Ovo zahtijeva odvajanje vremena za vas i vaš tim kako biste aktivno iznjedrili više kreativnih ideja.

UNIVERZITET U ZENICI
EKONOMSKI FAKULTET U ZENICI

Mr.sc. Suvad Isaković

UTICAJ KOMPETENCIJA MENADŽERA NA
RAST PROIZVODNIH MALIH I SREDNJIH
PREDUZEĆA U FEDERACIJI BOSNE I
HERCEGOVINE

DOKTORSKA DISERTACIJA

Zenica, februar 2010.

Univerzitet u Zenici
Ekonomski Fakultet

Dr. sc. Suvad Isaković

Menadžment malih i srednjih preduzeća

Zenica, 2015

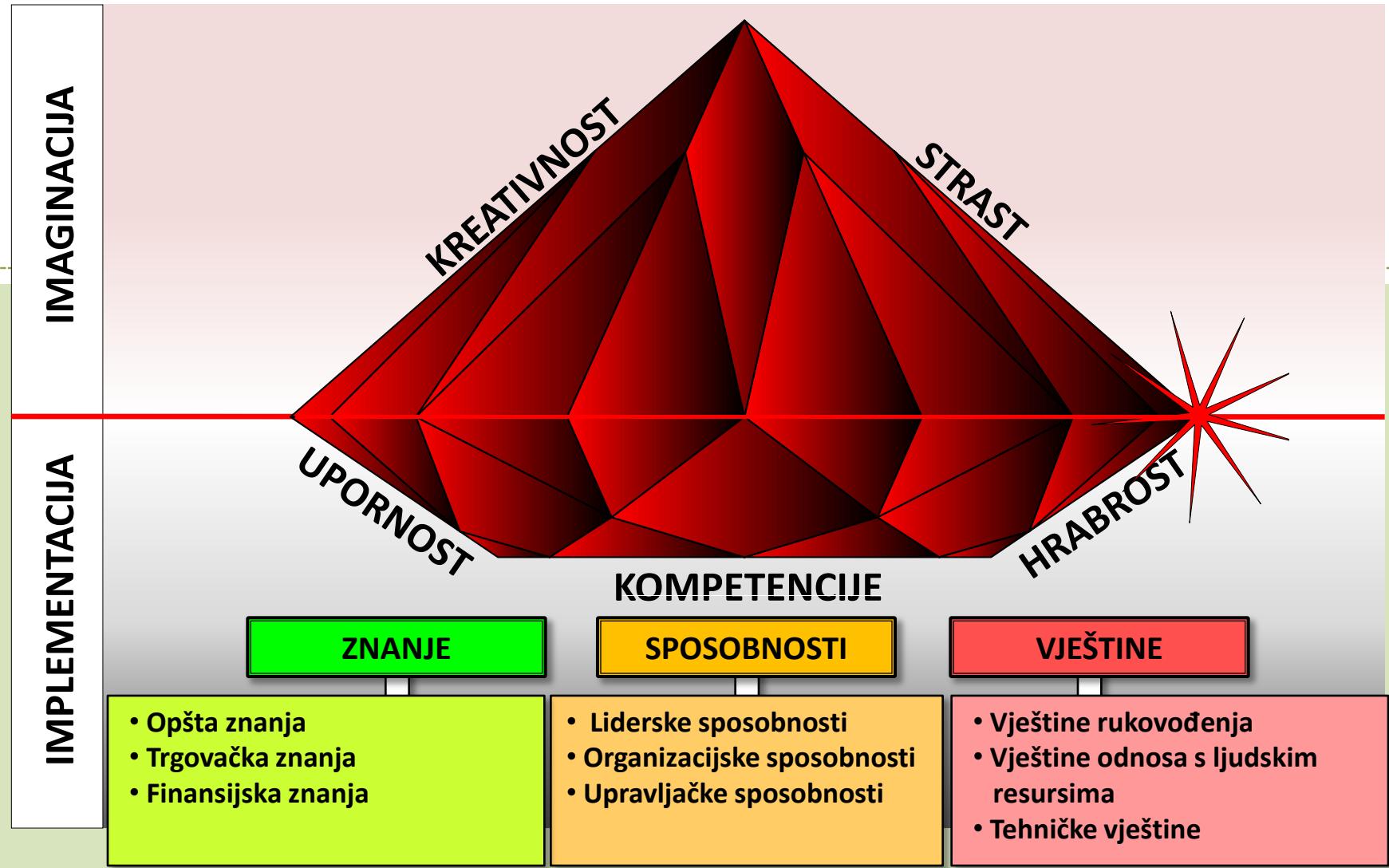
Uticaj kompetencija menadžera na rast proizvodnih malih i srednjih preduzeća u Federaciji Bosne i Hercegovine, doktorska disertacija, EF Zenica, 2010. Mentor: prof.dr. Bahrija Umihanić

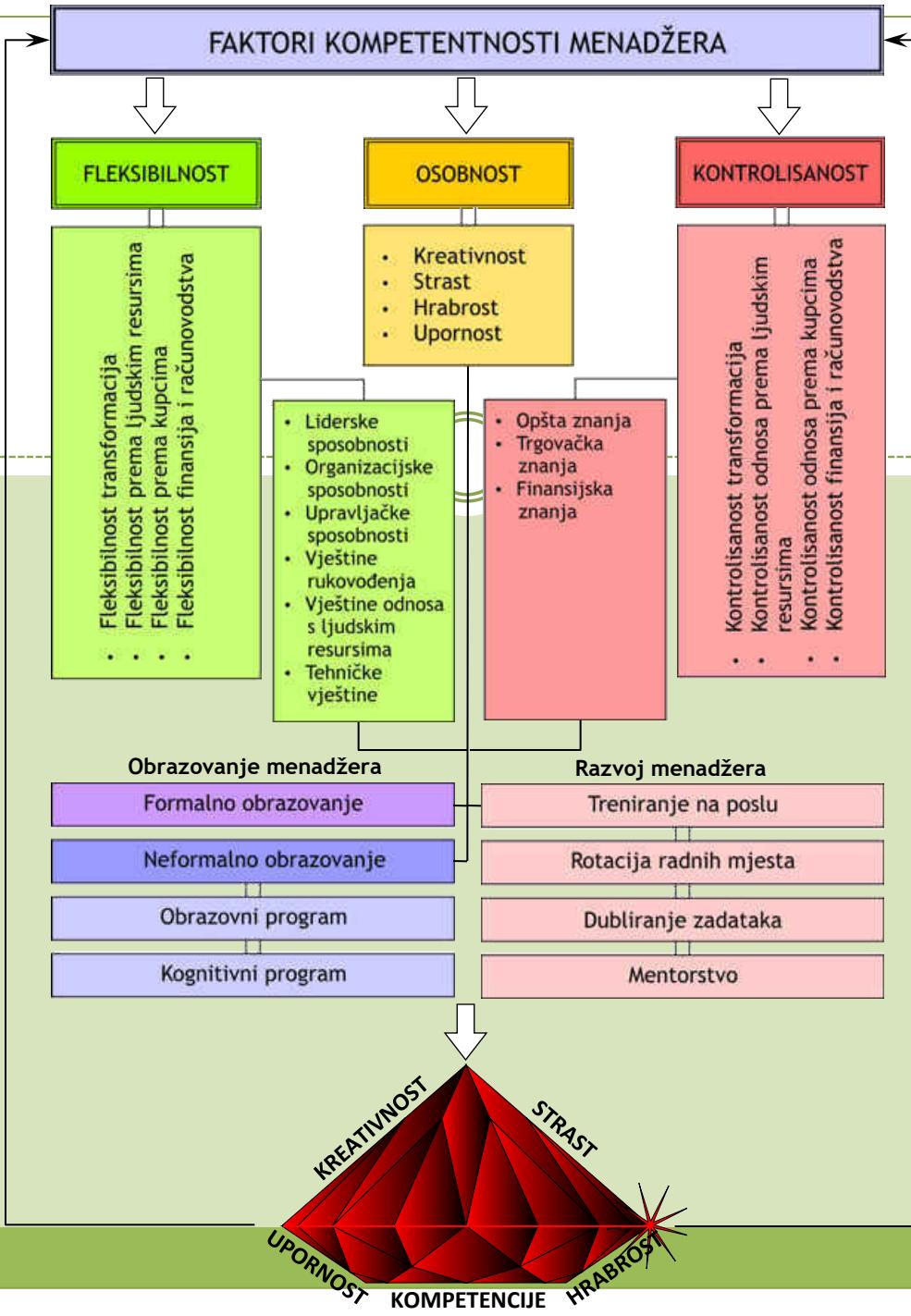
- **Poglavlje 10 - Kompetencije menadžera (str.295-317)**
 - 10.1. Opis i ciljevi poglavlja
 - 10.2. Pojmovno određenje kompetencija
 - 10.3. Pristup potrebama menadžerskih kompetencija
 - 10.4. Ključna obilježja kompetencije menadžera
 - 10.5. Znanje kao bitno obilježje kompetencije menadžera
 - 10.6. Sposobnosti kao obilježje kompetencija menadžera
 - 10.6.1. Upravljačke sposobnosti menadžera
 - 10.6.2. Organizacione sposobnosti menadžera
 - 10.6.3. Liderske sposobnosti
 - 10.7. Vještine kao obilježje kompetencije menadžera
 - 10.7.1. Vještine odnosa s ljudima
 - 10.7.2. Vještine rada s ljudima

<http://suvadisakovic.ba/knjige/menadzment-malih-i-srednjih-preduzeca.pdf>

DIJAMANT KOMPETENTNOSTI MENADŽERA

Model za razvijanje menadžerske kompetentnosti

UNIVERZITET U ZENICI
Ekonomski fakultet u Zenici
Menadžment poduzeća

Vedran Skočibušić

SPECIFIČNOSTI VODSTVA U BRZORASTUĆIM PODUZEĆIMA

Magistarski rad

Mentor:
Bahrija Umhanić

Zenica, 2016.

Sadržaj

1. Uvod.....	1
1.1. Područje istraživanja.....	2
1.2. Istraživačka pitanja.....	3
1.3. Ciljevi i hipoteze istraživanja.....	3
1.4. Metodološki pristup istraživanju	5
1.5. Planirani doprinos teze teoriji i praksi	5
1.6. Struktura rada	6
2. Odnos poduzetničkog menadžmenta i vodstva	8
2.1. Definicije i aktivnosti poduzetničkog menadžmenta i vodstva	9
2.2. Značaj i karakteristike poduzetničkog menadžmenta i vodstva	11
2.3. Poduzetnost kao stalna vrijednost	12
2.4. Vodstvo kao proces	14
2.5. Vode nasuprot menadžerima	17
3. Mala, srednja i brzorastuća poduzeća u Bosni i Hercegovini	21
3.1. Definiranje mikro, malih i srednjih poduzeća	22
3.2. Poduzetništvo visokog rasta	23
3.3. Brzorastuća poduzeća	26
3.4. Karakteristike brzorastućih poduzeća	27
3.5. Kriteriji za utvrđivanje brzorastućih poduzeća	31
3.6. Brzorastuća poduzeća kao faktor oporavka gospodarstva	32
3.7. Poduzetničko okruženje za mala i srednja poduzeća	34
3.8. Podrska razvoju malih i srednjih poduzeća	36
4. Vodstvo u brzorastućem poduzeću	40
4.1. Vodstvo brzorastućeg poduzeća kao izazov za poduzetništvo	40
4.2. Poduzetničko vodstvo brzorastućih poduzeća	42
4.3. Karakteristike poduzetnika u brzorastućem poduzeću	44
4.4. Upravljanje brzorastućim poduzećem	46
4.5. Strategičke odrednice brzorastućih poduzeća	48
5. SPECIFIČNOSTI VODSTVA U BRZORASTUĆIM PODUZEĆIMA	51
5.1. Prepoznavanje potreba kupaca	52
5.2. Poznavanje tržista	53
5.3. Orijentiranost prema rezultativima	55
5.4. Vodstvo promjenama - iniciranje promjena	56
5.5. Timsko vodstvo	58
5.6. Suradnja i utjecaj na slijedbenike	61
5.7. Vlastita strateška orijentiranost	63
6. REZULTATI EMPIRIJSKOG ISTRAŽIVANJA SPECIFIČNOSTI VODSTVA U BRZORASTUĆIM PODUZEĆIMA	65
6.1. Metodološki aspekti empirijskog istraživanja	65
6.2. Uzorak istraživanja i instrumenti istraživanja	67
6.3. Analiza rezultata istraživanja	71
6.4. Testiranje hipoteza	80
7. PREPORUKE ZA RAZVOJ SPECIFIČNOSTI VODSTVA BRZORASTUĆIH PODUZEĆA.....	88
8. ZAKLJUČAK.....	89
9. LITERATURA.....	91
10. POPIS SLIKA	96
11. POPIS TABLICA	97
12. POPIS GRAFIKONA	98
13. PRLOZI.....	99
14. Curriculum vitae	117

HVALA NA PAŽNJI